

було скасовано вищестоящим судом повністю чи змінено із задоволенням позовних вимог у меншому розмірі.

В усіх інших випадках розгляд питань про повернення стягненого в порядку цивільного судочинства (поворот виконання) відбуватися не може.

З огляду на наведене, застосування інституту повороту виконання рішення, яким скасовано судові рішення про визнання іпотеки недійсною і виключення з Державного реєстру іпотек запису про обтяження, є неможливим.

ПРО ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ СТАБІЛЬНОСТІ ПРИ ВНЕСЕННІ ЗМІН ДО БУДЬ-ЯКИХ ЕЛЕМЕНТІВ ПОДАТКІВ ТА ЗБОРІВ В УКРАЇНІ*

Одним із принципів податкового законодавства України є принцип стабільності, відповідно до якого зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року (п. 4.1.9 Податкового кодексу України (далі – ПК України)).

Так, у п. 10.2 ст. 10 ПК України передбачено обов'язок органів місцевого самоврядування встановлювати єдиний податок та податок на майно у частині транспортного податку та плати за землю шляхом прийняття відповідного рішення.

Сільські, селищні, міські ради приймають такі рішення у межах своїх повноважень на підставі п. 12.3 ст. 12 ПК України й офіційно оприлюднюють їх до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та зборів або змін (плановий період).

В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Положення про порядок опублікування та застосування рішень місцевої ради про встановлення місцевих податків та зборів є імперативним, врегульоване пп. 12.3.4 п. 12.3 ст. 12 ПК України.

* Правову позицію сформовано за: Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду І. Гончарової, І. Олендера, Р. Ханової від 24 січня 2018 р. у справі 813/1701/17 за позовом до Державної податкової інспекції у Сихівському районі міста Львова Головного управління Державної фіскальної служби України у Львівській області про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення.

Системний аналіз наведених норм дає підстави для висновку, що зміни до будь-яких елементів податків і зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року; при цьому опублікування рішення органу місцевого самоврядування про встановлення транспортного податку як місцевого податку пізніше 15 липня року є підставою для застосування відповідних норм оподаткування не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Із питань імперативності правила про прийняття рішення на користь платників податків при існуванні неоднозначності у тлумаченні прав та/чи обов'язків такого платника, тобто у спірних відносинах можуть бути також застосовані рішення Європейського суду з прав людини у справах “Серков проти України” (заява № 39766/05), “Шокін проти України” (заяви № 23759/03 та № 37943/06), які відповідно до ст. 17 Закону України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини” підлягають застосуванню судами як джерела права.

У цих рішеннях було встановлено порушення ст. 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, оскільки органи державної влади віддали перевагу найменш сприятливому тлумаченню національного законодавства, що призвело до накладення на заявника додаткових зобов'язань зі сплати податку.

II. Правові позиції Європейського суду з прав людини

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СВОБОДУ ТА ОСОБИСТУ НЕДОТОРКАНИСТЬ ЧЕРЕЗ ВАДИ НОВОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ*

Європейський суд з прав людини (далі – Суд) зазначає, що за новим Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України) вибір запобіжних заходів, що обираються у кримінальному провадженні, довірено двом різним судовим інстанціям: слідчому судді під час досудового розслідування та судді, який розглядає справу, під час судового

* Правову позицію сформовано за: Рішення Європейського суду з прав людини від 9 жовтня 2014 р. у справі “Чанев проти України” (заява № 46193/13).